

Dekkingsplan 2021 - 2024

Wiej bint der altied

Brandweertzorg in Twente: één team

BRANDWEER

TWENTE

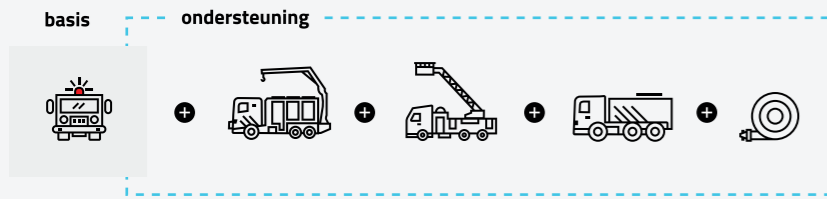
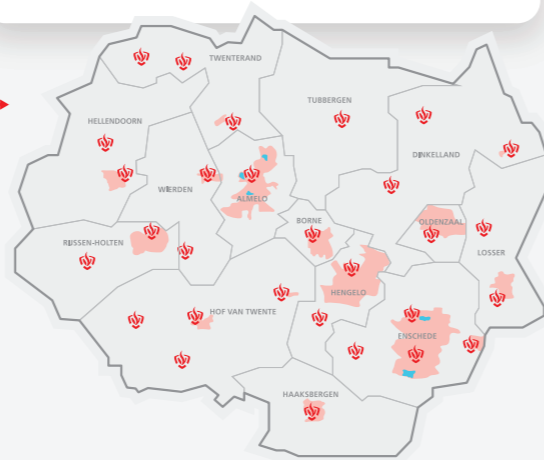
Wiej bint der altied

Brandweezorg in Twente: één team

Met onze 29 kazernes vormen we netwerk waarin we samen werken als één team. Het zorgt voor voldoende paraatheid, slagkracht en snelheid.

De risico's in Twente vormen het uitgangspunt voor de brandweezorg. Vanuit elke kazerne leveren we basis brandweezorg. Eén tankautospuiter met bemensing die de meest voorkomende incidenten bestrijdt. Daarnaast staan de ondersteunende en specialistische eenheden strategisch verspreid over de kazernes in Twente.

29 kazernes | 14 gemeenten | 627.000 inwoners

Onze opkomstprestatie > gebiedsgerichte opkomsttijden

■ categorie 1	■ categorie 2	■ categorie 3
<ul style="list-style-type: none"> Oude binnensteden Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen <ul style="list-style-type: none"> Portiekwoningen Woongebouwen hoger dan 20 meter <p>4 - 10 min referentie 7 min</p>	<ul style="list-style-type: none"> Woningen Gebouwen voor zelfredzame personen <p>7 - 13 min referentie 10 min</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verspreid liggende woningen Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie) <p>12 - 18 min referentie 15 min</p>
De maximale opkomsttijd is 18 minuten		

Bij Brandweer Twente werken 1000 brandweermensen

“Allenig bi’w niks”

Onze specialistische brandweezorg

- Natuurbrandbestrijding > natuurbrandspecialistenteam en natuurbrandvoertuigen
- Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen > gaspakkenteam
- Waterongevallenbestrijding > duikteam
- Drones

Interregionaal en internationaal

Brandweezorg in grensgebieden. Omdat de burger recht heeft op de snelste hulp zijn hierover afspraken met omliggende veiligheidsregio's en Duitse deelstaten gemaakt.

Leiding en coördinatie

Operationele aansturing en ondersteuning van brandweerfunctionarissen bij grotere en complexe incidenten.

Grootschalig brandweeroptreden

De brandweer moet ook kunnen optreden in geval van grootschalige incidenten, binnen en buiten Twente.

INHOUD

1. INLEIDING	5
2. ONTWIKKELINGEN	6
2.1 Maatschappelijke ontwikkelingen	6
Energietransitie	
Vergrijzing	
Klimaatverandering	
Demografie	7
Technologie	
2.2 Brandweer gerelateerde ontwikkelingen	8
Basisprincipes van brandbestrijding	
Rechtspositie vrijwilligers	
Vrijwilligheid	
2.3 Trends & Incidenten	9
3. VISIE OP BRANDWEERZORG	10
4. INRICHTING BRANDWEERZORG	13
4.1 Organisatie van de brandweezorg	13
Brandweerkazernes	
Spreiding kazernes en materieel	
Organisatievormen paraatheid	14
4.2 Basisbrandweezorg	15
4.3 Grootschalig brandweeroptreden (GBO)	16
4.4 Specialismen	17
4.5 Leiding & Coördinatie	20
4.6 Interregionale en internationale samenwerking	20
5. PRESTATIES BRANDWEER TWENTE RICHTLIJNEN EN WETTELIJK KADER	21
6. UITDAGINGEN EN AANDACHTSGEBIEDEN	26
6.1 Uitdagingen	26
6.2 Aandachtsgebieden	27
7. VERANTWOORDING	28
BIJLAGEN	29
BIJLAGE 1 Brandweerrisicoprofiel	29
BIJLAGE 2 GBO Twente 2020	64
BIJLAGE 3 Notitie Leiding & Coördinatie	84
BIJLAGE 4 Spreiding en opkomsttijden	89
BIJLAGE 5 Hot spots	92

1. INLEIDING

De Wet Veiligheidsregio's vormt de basis voor de organisatie van de brandweezorg.

Hierin staat onder andere dat er uitvoering moet worden gegeven aan de volgende taken:

- Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt.
- Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

In het Besluit Veiligheidsregio's staat nader beschreven welke regels gelden voor de organisatie van de (basis) brandweezorg. Hierin worden een aantal eisen gesteld waaraan de brandweer moet voldoen. De organisatie van de brandweezorg wordt voor elke veiligheidsregio uitgewerkt in het dekkingsplan¹. In dit dekkingsplan geven we aan welke repressieve brandweezorg er verwacht kan worden in Twente. Hierbij is het brandweerrisicoprofiel (zie bijlage 1) als input meegenomen.

¹Het hebben van een dekkingsplan is verplicht op grond van artikel 14, lid f, van de wet Veiligheidsregio's

2. ONTWIKKELINGEN

De samenleving verandert, bijvoorbeeld door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, en dit heeft ook zijn invloed op de brandweerorganisatie. Het beleidsplan Veiligheidsregio Twente gaat daar in algemene zin op in. Daarbij zijn er specifieke ontwikkelingen gaande die de brandweezorg direct raken. Deze veranderingen vragen van ons als brandweerorganisatie een zekere mate van flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Hieronder staan een aantal trends en ontwikkelingen genoemd die in de toekomst in meer of mindere mate invloed hebben op de uitvoering van de brandweezorg.

2.1 MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

Energietransitie

In het licht van de verduurzaming is er een overgang bezig naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik. Dit brengt nieuwe mogelijkheden, ook ten aanzien van brandveiligheid, met zich mee maar dit leidt ook tot (nieuwe) veiligheidsrisico's. Deze risico's zijn vaak nog niet duidelijk of nog niet goed in kaart gebracht. In verband met de veiligheid bij het optreden van de brandweer bij deze nieuwe vormen van energie is het noodzakelijk om de werking en de risico's goed te kennen. Daarnaast is het nodig om voldoende kennis te hebben om als brandweer goed onze adviestaak uit te kunnen voeren. Het vroegtijdig aansluiten op deze ontwikkelingen, kennis opdoen, bijhouden en dit delen is van groot belang.

Vergrijzing

Ouderen en andere kwetsbare groepen blijven langer zelfstandig thuis wonen. Dit betekent dat er in toenemende mate een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners. Zij zijn in eerste aanleg zelf verantwoordelijk voor brandveiligheid in huis, de vraag is echter in hoeverre zij deze verantwoordelijkheid (kunnen) nemen. Er is niet altijd voldoende kennis om de brandveiligheid in huis te beoordelen en/of om bewust brandveilig te handelen.

Klimaatverandering

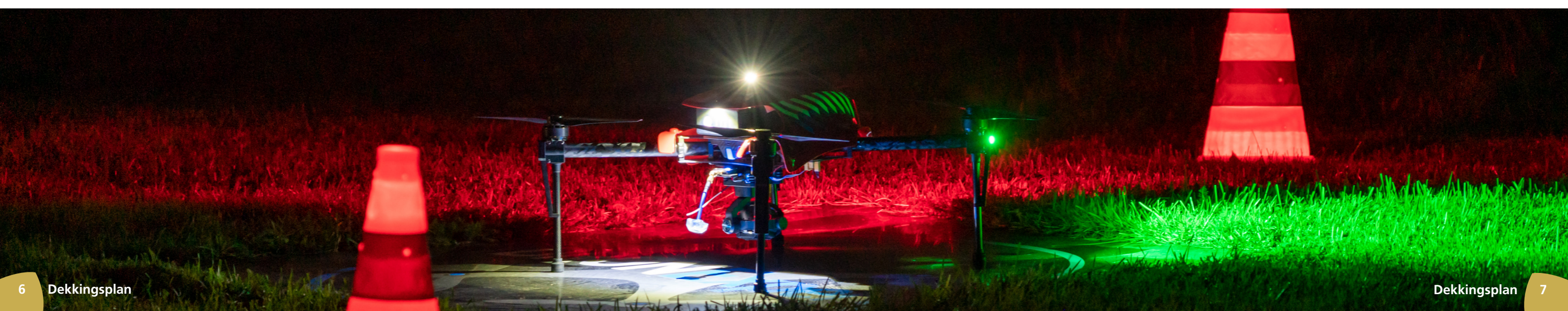
Het klimaat verandert en hierdoor zijn er nieuwe typen crises te verwachten. Er zijn meer periodes van extreme hitte en droogte of juist periodes met extreme regenval. Dit brengt extra risico's met zich mee, zoals wateroverlast, stormschades en (natuur)branden. Dit vraagt aan ons als brandweer inzicht in de mogelijke gevolgen om hier goed op te kunnen anticiperen. Zaken als watervoorziening, voldoende bezetting op piekmomenten zijn aandachtspunten.

Demografie

Er is al jaren een beweging gaande waarin mensen dichter op elkaar gaan wonen en stedelijke gebieden in omvang toenemen, terwijl het platteland dunner bevolkt raakt. Naar verwachting zal deze trend van verstedelijking en verdichting in de toekomst zich voortzetten. Daarbij is er in steden sprake van een toenemend ruimtegebrek, waarbij allerlei functies (zoals wonen, werken, transport en recreatie) geconcentreerd worden binnen een gebied, een locatie of zelfs een gebouw. Wanneer de ruimte schaarser wordt zal dit meervoudig ruimtegebruik toenemen. Op het platteland betekent dit minder bevolking hetgeen effect kan hebben op de paraatheid van de brandweer. Beide ontwikkeling hebben dus gevolgen voor de brandveiligheid en de brandweezorg.

Technologie

De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en de technologische mogelijkheden worden steeds groter. Technologie speelt een belangrijke rol in ons dagelijks leven en kan ook een bijdrage leveren aan het vergroten van de brandveiligheid. Denk aan nieuwe manieren voor het detecteren van brand en andere manieren van alarmeren. Daarnaast is technologie noodzakelijk in onze huidige brandweerorganisatie. Het gebruik van operationele informatiesystemen en de inzet van drones zijn niet meer weg te denken. Ook data gestuurde brandweezorg is volop in ontwikkeling. Door middel van gericht analyseren van informatie en data kunnen trends in kaart gebracht worden. Deze trends kunnen gebruikt worden om oorzaken te vinden en voorspellingen te doen om zo iets te vertellen over plaatsen en tijden waarop de brandweer ingezet wordt.

2.2 BRANDWEER GERELATEERDE ONTWIKKELINGEN

Basisprincipes van brandbestrijding

Sinds jaar en dag werkt de brandweer aan het bestrijden van brand. De technieken en tactieken waarmee dat gebeurt zijn landelijk eenduidig en noemen we de inzetdoctrine van de brandweer. Vanwege veranderingen in het ontstaan en de ontwikkelingen van branden (bijvoorbeeld door ander materiaalgebruik van gebouwen en inventaris) wordt de doctrine regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast. Meest recent is dat gebeurd in de Hernieuwde kijk op brandbestrijding: een aantal eenvoudige en praktisch toepasbare basisprincipes en vuistregels voor het bestrijden van gebouwbranden. In 2019 heeft de Programmaraad Incidentbestrijding van Brandweer Nederland De hernieuwde kijk unaniem bekrachtigd als set basisprincipes van brandbestrijding.

De hernieuwde kijk op brandbestrijding beoogt een omkering van het denken in de verkenning: denken van buitenaf in plaats van binnenuit (de brand zoeken). Daarbij kan in veel gevallen, zeker bij woningen, een offensieve binneninzet nog steeds de beste inzet zijn. Door echter van buitenaf te denken, wordt een binneninzet niet gedachteloos ingezet en worden niet meer op voorhand veiligere en effectievere tactieken uitgesloten. De basisprincipes helpen brandweermensen in de praktijk bij het doen van een veilige en effectieve brandbestrijdingsinzet. Naast de toepassing in de brandbestrijdingspraktijk zijn de basisprincipes ook handig voor brandpreventieadviseurs. Uitgaande van deze principes ontstaat namelijk inzicht in de (on)mogelijkheden van de brandbestrijding, die bij preventieadviezen kunnen worden meegenomen. De komende jaren vormen de basisprincipes het vertrekpunt voor inzet, opleiden en oefenen bij de brandweer in Twente.

Rechtspositie vrijwilligers

Bij de uitwerking van de WNRA² is aan het licht gekomen dat de rechtspositie van de brandweervrijwilliger strijdig is met Europese wet- en regelgeving en het gelijkheidsbeginsel in het algemeen (gelijk werk, gelijk betalen). De eisen die worden gesteld aan vrijwilligers- en beroepsbrandweerlieden op het gebied van onder andere opleiding en oefenen zijn nagenoeg gelijk. Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat vrijwilligheid bij de brandweer in zijn huidige vorm niet kan blijven bestaan binnen de Europese juridische kaders. De huidige rechtspositieregeling voor brandweervrijwilligers is in strijd met deze regelgeving. Zowel Brandweer Nederland als de politiek hechten er sterk aan om de vrijwilligheid binnen de brandweer te behouden. Landelijk wordt er momenteel gezocht naar mogelijkheden om vrijwilligheid anders te organiseren. Hierbij wordt gekeken naar oplossingen om meer onderscheid te maken tussen beroeps- en vrijwilligers zonder op de kwaliteit van brandweerbijstand te verliezen. De uitdaging is om dit de komende jaren te gaan vormgeven waarbij de vrijwilligersorganisatie behouden blijft, er goede brandweerbijstand geleverd wordt en we voldoen aan alle wet- en regelgeving.

Vrijwilligheid

Brandweer Twente heeft een systeem van vrijwilligers en beroeps die verdeeld over 29 kazernes een netwerk vormen en samen zorgen voor de (repressieve) paraatheid in Twente. Kazernes met vrijwilligers vormen hierin het grootste aandeel. De laatste jaren zien we dat het steeds lastiger wordt om vrijwilligers te werven en te behouden. Deze problematiek hangt samen met veranderingen in de samenleving. Waar mensen vroeger in of dicht bij hun woonplaats werkten en daardoor snel ter plaatse konden zijn, is dat tegenwoordig anders. Daarnaast treedt momenteel een sterke vergrijzing op in zogenaamde krimpregio's en zijn jongeren moeilijker te binden. Door ontwikkelingen in de maatschappij ligt de lat hoog en is er minder flexibiliteit bij zowel werkgevers als in sommige privé situaties. Daarnaast is de belasting in het vakbekwaam blijven en daarmee de belasting in tijd toegenomen. Inherent aan een systeem met vrijwilligers is dat er soms omstandigheden zijn waardoor er niet kan worden uitgerukt. Doordat het lastiger wordt vrijwilligers te werven en te behouden neemt de kans hierop toe en moet hierop geanticipeerd worden.

²Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

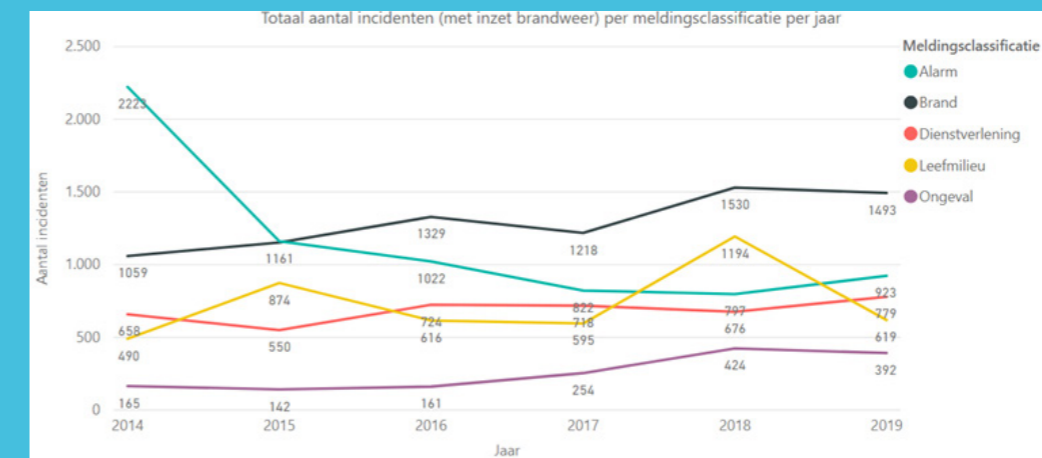
2.3 TRENDS & INCIDENTEN

In het brandweerrisicoprofiel is er gekeken naar het aantal en de soort incidenten die er geweest zijn in de periode 2014 en 2019.

Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen een aantal soorten inzetten:

- Alarm: dit betreft de automatische meldingen.
- Brand: hierbij gaat het over inzetten bij brand in bijvoorbeeld woningen, containers, buitengebied, industrie etc.
- Dienstverlening: dit betreft o.a. hulp bij liftopsluitingen of hulp aan dieren.
- Leefmilieu: inzetten door bijvoorbeeld stormschade of een gaslekage
- Ongeval: voornamelijk ongevallen in het verkeer.

Kijkend naar dit overzicht zijn er een aantal trends en ontwikkelingen die naar voren komen.

Alarm: hier is een scherpe daling te zien in het aantal inzetten in 2014/2015. In de jaren daarop is dit aantal gestabiliseerd. Dit is een direct gevolg van beleidsmatige keuzes die gemaakt zijn. Automatische brandmeldingen worden tegenwoordig eerst (voor zover mogelijk) geverifieerd voordat er wordt uitgerukt. Dit heeft geleid tot een daling van het aantal uitrukken naar loze meldingen. Daarnaast wordt er met het beëindigen van niet-wettelijk verplichte aansluitingen geprobeerd dit aantal nog verder terug te dringen.

Brand: bij brand is er over de jaren een geleidelijke toename van het aantal incidenten te zien. Kijkend naar het type incidenten is dit herleidbaar naar twee soorten branden. Zo is er een stijging zichtbaar bij het aantal buitenbranden. Hier zijn voornamelijk pieken te zien bij periodes van droogte. Daarnaast is er een stijging te zien bij de gebouwbranden. Een duidelijke oorzaak of factor is hier nog niet aan te wijzen, dit moet nog nader worden onderzocht.

Leefmilieu: hierbij is er geen duidelijk patroon maar is er een duidelijke stijging zichtbaar in periodes met heftige weersomstandigheden. Wanneer er een grote storm is of buitensporig veel regenval, is er een piek in het aantal incidenten. Dit heeft (net als de eerder genoemde buitenbranden) een relatie met de veranderingen in het klimaat. Het is dan ook te verwachten dat er vaker periodes zullen zijn met extreem weer. Deze pieken in aantal incidenten zullen dan ook de komende jaren te verwachten zijn.

Ongeval: net als bij brand is er ook bij ongevallen een geleidelijke stijging zichtbaar van het aantal incidenten. De verklaring hiervoor ligt bij de toename van het weggebruik de afgelopen jaren. Deze toename van verkeer heeft ertoe geleid dat de maximale capaciteit van de wegen steeds dichterbij wordt of al bereikt is. Daarnaast is er op de snelwegen sprake van een relatief hoog aandeel vrachtverkeer ten opzichte van de totale verkeersstroom. Dit heeft weer invloed op de beschikbare capaciteit en is daarmee ook van invloed op het aantal incidenten.

3. VISIE OP BRANDWEERZORG

Brandweer Twente richt zich op minder branden, minder slachtoffers en minder schade.

Hierbij is er naast het bestrijden (beperken effect) steeds meer aandacht voor het voorkomen en de nazorg (verkleinen kans). Op basis hiervan is de koers voor de komende jaren vastgelegd en beschreven in de 'Blik Veuroet 2018-2023'. Het doel is het 24/7 paraat staan en van daaruitleveren van professionele en slagvaardige brandweezorg die voldoet aan de wensen en verwachtingen van inwoners onder het motto 'Wiej bint der altied'. Hierbij richten we ons op drie pijlers:

I. Wiej smeedt 't iezzer as 't heet is

Een dynamische omgeving vraagt om een organisatie die flexibel is en kan inspelen op veranderingen en nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij. Hiervoor monitoren we continu de risico's in Twente, verzamelen we steeds meer informatie, zowel binnen als buiten de organisatie en gebruiken we dit om onderbouwde keuzes te maken. Ook zijn we altijd op zoek naar nieuwe technologieën en werkwijzen die we kunnen gebruiken om veilig en professioneel ons werk te kunnen doen.

II. Van oonze leu mow't hebn

Onze medewerkers vormen de basis van de brandweerorganisatie. Wij zijn een organisatie waarin medewerkers zich gezien en gewaardeerd voelen, waar fitheid en gezondheid belangrijk is en er goede arbeidsomstandigheden zijn. Er is aandacht voor de vakbekwaamheid en inzetbaarheid van onze mensen. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor brandweer. Er ligt daarom veel nadruk op het binden en verbinden van vrijwilligers aan onze organisatie.

III. In vuur en vlam veur Noaberschap

De brandweer is een organisatie die in de maatschappij staat. Verbindingen leggen met andere organisaties essentieel. Samenwerken aan het verbeteren van de veiligheid, ten tijde van incidenten en samenwerken aan het delen van kennis om elkaar op het gebied van veiligheid te versterken. Dit doen we zowel op regionaal als op landelijk niveau.

PLEK VOOR VISUAL 2

Overzichtskaart van de regio met kazernes en voertuigen

4. INRICHTING BRANDWEERZORG

4.1 ORGANISATIE VAN DE BRANDWEERZORG

De brandweezorg in Twente is ingericht aan de hand van een risicogerichte benadering. De risico's vormen het uitgangspunt voor de organisatie en het handelen van de brandweer. De Twentse schaal is daarbij het vertrekpunt. Dit heeft sinds de regionalisering in 2013 geleid tot een zo efficiënt mogelijke verdeling van kazernes en voertuigen in Twente. In de tussentijd zijn er, als onderdeel van het vorige dekkingsplan, een aantal wijzigingen doorgevoerd in organisatievormen van een enkele kazernes. Hieronder staat de huidige organisatie van onze brandweer verder beschreven.

Brandweerkazernes

In Twente wordt de brandweezorg geleverd vanuit onze 29 kazernes. Vanuit deze kazernes staan we 24/7 paraat. Elke kazerne is in staat om zelfstandig een klein incident (waarbij 1 voertuig benodigd is) af te handelen. Bij grotere of meer complexe incidenten moet er ondersteuning komen uit andere kazernes. Het merendeel van de kazernes wordt bezet door vrijwilligers. Daarnaast zijn er in Twente een aantal kazernes met beroepsbezetting: in Almelo, Enschede en Hengelo. Dit netwerk van 29 kazernes is noodzakelijk voor de borging van de paraatheid, het voldoen aan de wettelijke maximale opkomsttijd en voor voldoende capaciteit bij opschaling en restdekking bij grote incidenten. De risicogerichte benadering zorgt ervoor dat het niet noodzakelijk is dat alle brandweerkazernes beschikken over dezelfde faciliteiten. In Twente onderscheiden we drie soorten kazernes:

- **Basis** Kazerne met uitrukgelegenheid voor 1 basiseenheid (1 TS) met een mogelijkheid voor aanvullende voorzieningen voor specialisme.
- **Basis+** Basiskazerne (1 TS) met aanvullende voorziening voor specialisme en/of niet-repressieve functie.
- **Basis++** Basis+ kazerne met een steunpuntfunctie en slaapvoorziening in verband met 24/7 bemensing.

Spreiding kazernes en materieel

De 29 kazernes vormen met elkaar een geografisch netwerk waarmee de (basis)brandweezorg goed gewaarborgd is in heel Twente. De locatie van de kazernes is een combinatie van strategische ligging nabij bebouwing en infrastructuur en de beschikbaarheid van vrijwilligerspotentieel. De kazernes fungeren enerzijds als een aanvulling op elkaar indien een voertuig niet of met minder mensen kan uitrukken, anderzijds als ondersteuning in de opschaling en als restdekking. Paraatheid is hiermee een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het brandweermateriaal en de specialismen zijn strategisch verdeeld over de verschillende kazernes (zie overzicht). Vanuit alle kazernes kan er basisbrandweezorg geleverd worden. Op alle kazernes staat daarvoor een tankautospuiter (TS), die (inclusief) bemensing in staat is om de meest voorkomende incidenten af te handelen, dan wel een start te maken met de bestrijding. Daarnaast staan de ondersteunende en specialistische eenheden verspreid over de kazernes in Twente. Het gaat daarbij om de volgende eenheden.

EENHEID
Tankautospuiter
Redvoertuigen (Hoogwerker – Autoladder)
Tankwagen
Hulpverleningsvoertuig
Natuurbrandbestrijding
Waterongevallen
Incidenten met gevaarlijke stoffen (IBGS)
Watervoorziening
Drones
Leiding & coördinatie

Tabel 1 eenheden in Twente

³Conform besluit AB van 12 februari 2018 waarin is vastgesteld dat de huidige 29 kazernes, die de basis zijn voor de brandweezorg, als uitgangspunt geldt voor het dekkingsplan Brandweer Twente 2020-2023

Organisatievormen paraatheid

Binnen Brandweer Twente kennen we verschillende vormen waarin de paraatheid van een kazerne is georganiseerd: vrijwillig, volledig beroeps of een combinatievorm.

Vrijwillig

Het merendeel van de kazernes is aan te merken als kazerne die wordt bezet door vrijwilligers. Hierin zijn ook nog twee vormen te onderscheiden:

- **Vrije instroom:** dit houdt in dat vrijwilligers worden gealarmeerd en vanaf hun locatie naar de brandweerkazerne komen. Vanuit hier wordt dan uitgerukt naar het incident. Om in dit geval de paraatheid te waarborgen worden er altijd meer vrijwilligers opgeroepen dan benodigd. Op deze manier komen er voldoende vrijwilligers op om te kunnen uitrukken. Concreet betekent dit, dat er per kazerne een basisformatie is van minimaal 18 vrijwilligers (3x het aantal personen benodigd voor een uitruk met een basiseenheid). Staat er in de kazerne aanvullend materiaal dan is de minimaal benodigde formatie hoger. In dit model bestaat de kans dat er onvoldoende personeel beschikbaar is of dat het langer duurt voordat 'de auto vol is'.
- **Consignatie:** consignatie betekent dat de vrijwilligers die benodigd zijn voor de uitruk vanaf hun locatie direct beschikbaar en inzetbaar zijn. Deze vrijwilligers hebben 'dienst', zijn verplicht om te komen en ontvangen hiervoor een vergoeding. Hierdoor is de daadwerkelijke opkomst van vrijwilligers altijd voldoende en gewaarborgd. Deze vorm is meer ingrijpend voor een vrijwilliger omdat hij/zij locatie gebonden is en verplicht moet uitrukken.

In de meeste kazernes is er sprake van vrije instroom. In Twente zijn er nog slechts enkele kazernes waar een vorm van consigneren wordt toegepast. Voor twee kazernes structureel en op andere plaatsen passen we het af en toe toe om cruciale bezetting te borgen. Gelet op de ontwikkelingen rondom vrijwilligheid en taak-differentiatie is het de vraag of de structurele consignatieregelingen naar de toekomst toe nog houdbaar zijn.

Beroeps

In Twente kenmerken de kazernes Almelo, Enschede, Enschede-Noord en Hengelo zich als beroepskazerne. Deze kazernes kennen een 24-uurs bezetting waarin de kazernes in Enschede volledige beroepskazernes zijn en Almelo en Hengelo een combinatievorm hebben waarin beroeps en vrijwilligers gekazerneerd zijn. Het risicobeeld van deze plaatsen met veel inwoners, bebouwing en veel inzetten en specialismen in combinatie met de vastgestelde opkomsttijden vragen om een snelle uitruktijd. De beroepsmedewerkers werken in diensten (24-uursdienst en repressieve dagdienst). Overdag voeren zij een beheersmatige functie uit en bij een incident leggen zij dit werk neer en rukken zij uit om hulp te verlenen.

Combinatie vrijwilligers en beroeps

Naast volledige vrijwillige en volledige beroepskazernes is er op de kazernes van Almelo en Hengelo een combinatievorm. Dit houdt in dat er overdag een beroepsbezetting is maar in de avonden, nacht en weekenden er zowel beroeps als vrijwilligers aanwezig zijn. In deze kazernes wordt er gekazerneerd. Vrijwilligers draaien eens in de acht dagen een dienst en verblijven dan ook op de kazerne. Dit maakt dat er direct kan worden uitgerukt en de uitruk te allen tijde gegarandeerd is.

Onderstaande tabel vat de kenmerken per organisatievorm samen:

ORGANISATIEVORM	UITRUKTIJD	UITRUKGARANTIE	OPMERKING
Vrije instroom	Ca. 4 a 5 minuten	Niet 100% gegarandeerd	Kazernes met vrije instroom rukken vrijwel altijd uit. Niet kunnen uitrukken komt enkele keren per jaar voor
Consignatie vrijwilligers	Ca. 4 a 5 minuten	100%	Mogelijk niet houdbaar naar toekomst
Combinatie / kazernering	1,5 minuut	100%	Kazernering vrijwilligers mogelijk niet houdbaar naar toekomst binnen huidige rechtspositie.
Beroeps 24h	1,5 minuut	100%	

4.2 BASISBRANDWEERZORG

Basisbrandweezorg omvat een aantal hulpverleningstaken: het bestrijden van brand, hulpverlening bij ongevallen en het leveren van een bijdrage bij incidenten met gevaarlijke stoffen en optreden bij waterongevallen. Deze brandweezorg leveren we vanuit 29 kazernes en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke kazerne in Twente beschikt in ieder geval over een basiseenheid (een tankautospuiter) waarmee de basisbrandweezorg geleverd kan worden. Echter niet alle incidenten zijn te bestrijden met één basiseenheid. Er zijn situaties waarin er meer dan één tankautospuiter nodig is en/of dat het noodzakelijk is om aanvullende voertuigen in te zetten. Aanvullende voertuigen die ook basisbrandweezorg leveren zijn redvoertuigen, hulpverleningsvoertuigen en tankwagens. Deze voertuigen staan strategisch verdeeld over de kazernes om wanneer nodig snel te kunnen uitrukken.

Er zijn soms bijzondere omstandigheden waarin de basisbrandweezorg onder druk komt te staan. Denk hierbij aan extreem weer waardoor het moeilijk wordt voor vrijwilligers om (snel) op de kazerne te komen, schaarste in personeel door bijvoorbeeld een pandemie of door meerdere en/of grotere langdurige inzetten. Om in deze situaties alsnog te kunnen voldoen aan de wettelijke maximale opkomsttijd van 18 minuten wordt er repressieve borging georganiseerd middels de procedure 'repressieve fallback'. In deze procedure worden er tien kazernes (of een deel daarvan) bezet om zo een gegarandeerde dekking binnen 18 minuten te organiseren in heel Twente. Deze tien kazernes zijn aangewezen op basis van hun strategische ligging en de beschikbare huisvesting om op deze manier de risico's in bijzondere situaties het best te kunnen afdekken.

4.3 GROOTSCHALIG BRANDWEEROPTREDEN

Behalve het leveren van basisbrandweezorg moet Brandweer Twente ook kunnen optreden in het geval van grootschalige of complexere incidenten. Hierin is niet de individuele tankautospuit de basis maar het zogenoemde peloton: een samenstel van een aantal eenheden. Hier wordt uitvoering aan gegeven met als uitgangspunt de landelijke visie omtrent grootschalig brandweeroptreden (GBO). In de landelijke visie GBO 2.0 worden kaders en uitgangspunten rondom GBO beschreven. Hierin zijn de operationele prestaties leidend en niet de vorm, omvang of samenstelling van het peloton. Dit zorgt ervoor dat er vraaggestuurd en flexibel gewerkt kan worden. In het document 'GBO Twente 2020'⁴ staat beschreven hoe Brandweer Twente uitvoering geeft aan de landelijke visie GBO 2.0 (zie bijlage 2). Hierin staat er per peloton of eenheid beschreven wat de prestatie-eisen zijn, de tijdlijn, de vuistregels, de samenstelling en de wijzigingen ten opzichte van de vorige werkwijze.

Dit is beschreven voor de volgende pelotons en eenheden:

- Peloton basisbrandweezorg
- Peloton natuurbrandbestrijding
- Peloton grootschalige watervoorziening
- Peloton redding en technische hulpverlening
- Peloton specialistische blussing
- Peloton logistiek en ondersteuning

Uitgangspunt bij het inrichten van het grootschalig brandweeroptreden is dat er in de regio één grootschalig incident plaatsvindt. De bovengenoemde pelotons en eenheden zijn beschikbaar maar kunnen niet altijd tegelijkertijd worden ingezet. In de zeldzame situaties waarin er meerdere grootschalige incidenten zijn wordt het improvisatievermogen van de brandweerorganisatie op de proef gesteld. Het is dan niet mogelijk om dan in alle gevallen de gebruikelijke kwaliteit van brandweezorg te bieden. De opkomsttijden zullen in die situaties mogelijk langer zijn omdat eenheden wellicht van andere, verder afgelegen plaatsen moeten komen.

4.4 SPECIALISMEN

Het kan voorkomen dat zich incidenten voordoen die andere vaardigheden vragen. Daarnaast kent het risicoprofiel een aantal risico's waarbij basisbrandweezorg niet voldoende is en er specialistische kennis of materieel nodig is. Brandweer Twente kent dan ook een aantal specialismen die optreden bij dit soort incidenten.

Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS)

Brandweer Twente is uitgerust om incidenten met gevaarlijke stoffen te bestrijden. Elke TS is uitgerust als Basiseenheid IBGS en heeft als taken verkenning, redding, stabilisatie/effectbestrijding en (nood)ontsmetting. Deze wordt ondersteund door de Basis Ontsmettingseenheid (BOE) voor een adequate ontsmetting van hulpverleners en slachtoffers (gestationeerd op de kazerne Spaansland). Bij grote incidenten wordt de Grootschalige Ontsmettingseenheid (GOE) gealarmeerd. Deze eenheid komt voor Twente vanuit de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG). Naast de IBGS eenheden werkt Twente ook in Oost 5⁵ verband met het specialisme gaspak. Dit zijn brandweermensen die met speciale uitrusting (gaspak) bij incidenten met gevaarlijke stoffen kunnen worden ingezet. Elke regio levert minimaal 1 snel inzetbaar gaspakkenteam. Dit team bestaat uit een bevelvoerder, chauffeur/plotter en 4 gaspakdragers. In Twente is dit team ook gestationeerd op de kazerne Spaansland. Bij grote incidenten wordt een tweede eenheid interregionaal gealarmeerd. Ook beschikt Brandweer Twente over 5 meetploegen en een adviseur gevaarlijke stoffen (AGS). De meetploeg wordt bij een incident met gevaarlijke stoffen ingezet om de giftigheid, explosiegevaar of radioactiviteit in een bepaald gebied te meten. De adviseur gevaarlijke stoffen brengt advies uit over mogelijke gevaren en de benodigde acties bij de bestrijding en afhandeling van het ongeval. Bij inzetten met gevaarlijke stoffen wordt ook gebruik gemaakt van schuim. Schuim is veelzijdig en heeft een zeer breed toepassingsgebied⁶. Het kan niet alleen gebruikt worden voor het blussen van brand, maar ook voor het preventief afdekken van een uitdampende vloeistof. In Twente beschikken we over schuimblusvoertuigen die kunnen worden ingezet bij grootschalige incidenten. In de komende jaren gaan we daarnaast onze tankwagens (regulier) vervangen. Door hier schuim aan toe te voegen zijn deze voertuigen breder inzetbaar. Hiermee is het mogelijk om in de grootste risicogebieden binnen 20 minuten aanwezig te zijn en voor heel Twente binnen 30 minuten

⁴Dit betreft een dynamisch document en wordt continu ge-update

⁵Samenwerkingsverband tussen de Veiligheidsregio's IJsselland, Noord- Oost Gelderland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Twente.

⁶Brandweer Nederland is bezig met een onderzoek naar hoe en of er met fluorvrij schuim geblust kan worden om milieuverontreiniging te voorkomen. Voor nu is het uitgangspunt 'fluorvrij schuim waar het kan, fluorhoudend schuim waar het moet'.

Waterongevallenbestrijding

Vanuit Brandweer Twente kan bij een waterongeval op twee manieren hulp worden verleend: de grijpredding en het brandweerdruiken. De grijpredding behoort tot de taken van de basiseenheid en voeren we uit vanuit de 29 kazernes. Het brandweerdruiken is een zware specialistische taak die wordt uitgevoerd door het duikteam. Gezien de risico's op waterongevallen beschikt Twente over een duikteam. Het duikteam opereert vanuit Almelo voor heel Twente.

Natuurbrandbestrijding

Twente kent een aantal natuurgebieden. Uit het risicoprofiel blijkt dat natuurbranden een reëel risico vormen. Deze gebieden zijn niet altijd even goed bereikbaar en hebben bovendien niet altijd een goede bluswatervoorziening. Dat maakt natuurbranden vaak complex om te bestrijden en zeer divers door wisselende vegetatie. Het bestrijden van natuurbranden vraagt daarom snel om veel slagkracht. Brandweer Twente beschikt over 12 natuurbrandvoertuigen, die allen 4x4 zijn aangedreven en rijdend kunnen spuiten. De helft van deze voertuigen is in 2019 vervangen en zijn nog meer toegerust op de taak natuurbrandbestrijding. De voertuigen (CCFM) zijn speciaal gebouwd voor off-road gebruik en zijn voorzien van een watertank van 4000 liter. Alle 12 natuurbrandvoertuigen staan strategisch gesitueerd rondom de natuurgebieden met een hoger risico op natuurbranden. Dit risico is bepaald aan de hand van een Landelijk gebruikte systematiek: Risico Index Natuurbranden (RIN).

Daarnaast beschikt Brandweer Twente, in samenwerking met Brandweer IJsselland, over het enige (landelijke inzetbare) natuurbrandspecialistenteam, de *Handcrew Overijssel*. Dit team gaat te voet en voorzien van handgereedschap en waterrugzakken op pad om natuurbranden te bestrijden. Dit team kan dan ook op plaatsen komen die voor voertuigen onmogelijk te bereiken zijn. Het personeel voor dit specialistische team wordt geleverd vanuit 4 kazernes: Nijverdalen en Den Ham (Twente) en Dedemsvaart en Raalte (IJsselland).

Drones

Het gebruik van drones is een specialisme dat steeds meer in opkomst is en waar meer en meer gebruik van wordt gemaakt. In Twente beschikken we over een drone, Argus, een RPAS (Remotely Piloted Aircraft System). Dit is een onbemand, op afstand bestuurbaar systeem. Argus wordt ingezet tijdens incidenten om extra informatie vanuit de lucht te krijgen. Deze informatie wordt gebruikt om de inzet nog effectiever, efficiënter en/of veiliger te laten verlopen. Zo kan de warmtebeeldcamera die onder Argus hangt informatie geven over waar in een pand zich de hotspots bevinden. Op deze manier kunnen wij deze plekken sneller bereiken en gericht blussen. Ook kunnen metingen van gevaarlijke stoffen in de rook worden uitgevoerd en de verspreiding van rook beter in kaart worden gebracht.

Bluswatervoorziening

Het is van belang dat er altijd voldoende bluswater is om incidenten mee te bestrijden. Twente hanteert bij incidenten waarbij (blus)water nodig is het basisprincipe om in het eerste uur tenminste 1000 liter water per minuut te leveren, hetzij met behulp van een brandkraan, hetzij via eigen watervoorraad. Deze 1000 liter per minuut moet bij een inzet vanaf aanvang blussing continu geleverd kunnen worden gedurende het eerste uur. Daarna wordt water geleverd door het zogenoemde grootschalig watertransport waarbij de waterwinning uit open water afkomstig is. Het basisprincipe van de bluswatervoorziening in Twente kent een gebiedsgerichte benadering. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in 'binnen de bebouwde kom' en 'buiten de bebouwde kom':

- **Binnen de bebouwde kom:** binnen de bebouwde kom zijn de bluswatervoorzieningen (in de vorm van brandkranen) ruim voorhanden. De brandkraan is hiermee onderdeel van de primaire bluswater voorziening. Brandscenario's die bestreden moeten worden met bluswaterprofiel 500 en 1000 l/min worden hiermee afgedekt (een blusprofiel staat voor de hoeveelheid bluswater die nodig is om de brand, i.c.m. de gekozen inzettechniek en – tactiek, adequaat te kunnen bestrijden). Wanneer er een hogere bluswaterbehoefte is wordt er gebruik gemaakt van het grootschalig watertransport. De tijd tussen de start van het blussen en het gereed zijn van het grootschalig watertransport (60 minuten) wordt opgevuld middels tankwagens.
- **Buiten de bebouwde kom:** in buitengebieden is de beschikbaarheid en capaciteit van brandkranen minder gegarandeerd. Hierdoor gaan we buiten de bebouwde kom volledig over op gebruik van 'eigen' water. Hiervoor is er een sluitend netwerk van tankwagens om de tijd te kunnen overbruggen totdat het grootschalig watertransport gereed is. Een eventueel aanwezige brandkraan vormt hier een aanvulling op.

In Twente beschikken we over 9 tankwagens waarmee tenminste 1000 l/min het eerste uur kan worden geleverd in het buitengebied. Daarom zijn deze 9 tankwagens zo geplaatst dat er een dekking is in het buitengebied overal in Twente. Daarnaast kunnen de tankwagens in combinatie met de CCFM's⁷ een afstand overbruggen in gebieden met lange afstanden tot de eerste watervoorziening.

Wanneer er een hogere bluswaterbehoefte is (2500/5000 l/min) beschikt Twente over 4x een watertransportsysteem (WTS). Met deze 4 WTS'en kunnen we heel Twente van veel water voorzien en deze zijn zo geplaatst dat ze zo dicht mogelijk bij de risicovolle gebieden staan.

⁷De 6 CCFM's zijn onderdeel van een pilot i.h.k.v. verbetering natuurbrandbeheersing en watervoorziening buitengebied

4.5 LEIDING & COÖRDINATIE

Het is naast de beschikbaarheid van bovengenoemde eenheden en specialismen ook van belang dat er bij (grotere) incidenten en crises operationele aansturing en ondersteuning is van brandweerfunctionarissen en -eenheden. Brandweer Twente organiseert de bereikbaarheid, beschikbaarheid, geoefendheid en inzetbaarheid van de functionarissen ten behoeve van leiding, coördinatie en informatiemanagement voor de repressieve brandweezorg continu te garanderen. In de notitie Leiding & Coördinatie brandweer (zie bijlage 3) wordt beschreven op welke wijze Brandweer Twente het proces van operationele leiding en coördinatie heeft ingericht voor de monodisciplinaire brandweezorg. In de notitie worden de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de volgende rollen beschreven: Officier van Dienst (OvD); Hoofd Officier van dienst (HOvD); Commandant van Dienst (CvD). Daarnaast worden ook de volgende ondersteunende rollen beschreven; Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) / Meetplanleider; Officier Verbindingen en Informatie (OVI), Medewerker Informatievoorziening (MIV); Operationeel Voorlichter en de Medewerker operationeel ICT-piket.

4.6 INTERREGIONALE EN NATIONALE SAMENWERKING

De inrichting van de brandweezorg en de spreiding van de eenheden binnen Twente is ingericht op basis van het risicoprofiel en de geografische begrenzing van de regio. Veiligheidsregio Twente grenst aan twee andere veiligheidsregio's, Veiligheidsregio Noord- Oost Gelderland en Veiligheidsregio IJsselland. Daarnaast grenst Twente aan twee Duitse deelstaten, Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen. Aangezien het uitgangpunt is dat de burger recht heeft op de snelste hulp zijn er interregionale en internationale afspraken gemaakt over de invulling van de brandweezorg in grensgebieden. In de basis wordt er altijd het dichtstbijzijnde voertuig ten opzichte van het incident gealarmeerd, ook als dit een voertuig uit een andere regio/land betreft. Daarnaast wordt er, indien nodig, bijstand verleent in het geval een grootschalig incident of een specialistische inzet.

5. PRESTATIES BRANDWEER TWENTE RICHTLIJNEN EN WETTELIJK KADER

De manier waarop Brandweer Twente de brandweezorg heeft ingericht is bepalend voor de prestatie die geleverd kan worden. Wettelijk gezien worden er eisen gesteld aan welke prestatie geleverd moet worden en wat moet worden verantwoord. Daarnaast kennen we als Brandweer Twente ook nog een aantal professionele richtlijnen waaraan onze prestatie moet voldoen. Hieronder staan de prestaties en richtlijnen verder uitgewerkt.

Wettelijk kader

In 2015 heeft het Veiligheidsberaad het rapport 'Rembrand: brandveiligheid is coproductie' vastgesteld. Eén van de adviezen uit het project Rembrand is om te komen tot gebiedsgerichte opkomsttijden. In 2019 heeft de minister van J&V positief gereageerd op het verzoek de nieuwe systematiek te verwerken in het Besluit veiligheidsregio's. Vooruitlopend op de invoering van deze systematiek wordt in dit dekkingsplan uitgegaan van gebiedsgerichte opkomsttijden⁸.

Bij gebiedsgerichte opkomsttijden wordt er gewerkt met opkomsttijden per gebied⁹. Hierbij wordt er gekeken naar het overheersende karakter van het gebied en op basis hiervan wordt de norm opkomsttijd voor dat gehele gebied bepaald (bijvoorbeeld binnenstedelijk of landelijk gebied). Hierbij vormen de risico's die een brand met zich meebrengt in een bepaald gebied het uitgangspunt. Hoe hoger het risico des te slagvaardiger de brandweezorg, dit vertaalt zich weer in een korte opkomsttijd. Dit is anders dan de voorgaande systematiek waarbij het soort object (bijvoorbeeld woning, winkels, bedrijf) bepalend was voor de norm. Daarbij is er in de nieuwe werkwijze sprake van een bandbreedte in opkomsttijd voor een gebied in plaats van één exacte tijd voor een specifiek object. Gebiedsgerichte opkomsttijden geven een meer realistisch beeld en sluiten beter aan bij de praktijk dan objectgebonden opkomsttijden.

In de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden worden de gebieden ingedeeld in drie verschillende categorieën. Om te bepalen in welke categorie een gebied valt wordt gekeken naar het overheersende karakter van een gebied. Hieronder is het beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden weergegeven. Het beoordelingskader geeft referentiewaarden en bandbreedtes voor de snelheid waarmee de brandweer in een bepaald gebied ter plaatse wil zijn. Daarnaast moet er speciale aandacht zijn voor zogenaamde 'hot spots'. Een hot spot is een object uit categorie I met een opkomsttijd buiten de bandbreedte. Denk bijvoorbeeld aan een ziekenhuis of een risicovol object voor de omgeving (zie bijlage 5). De wettelijke maximale opkomsttijd blijft onveranderd en betreft 18 minuten.

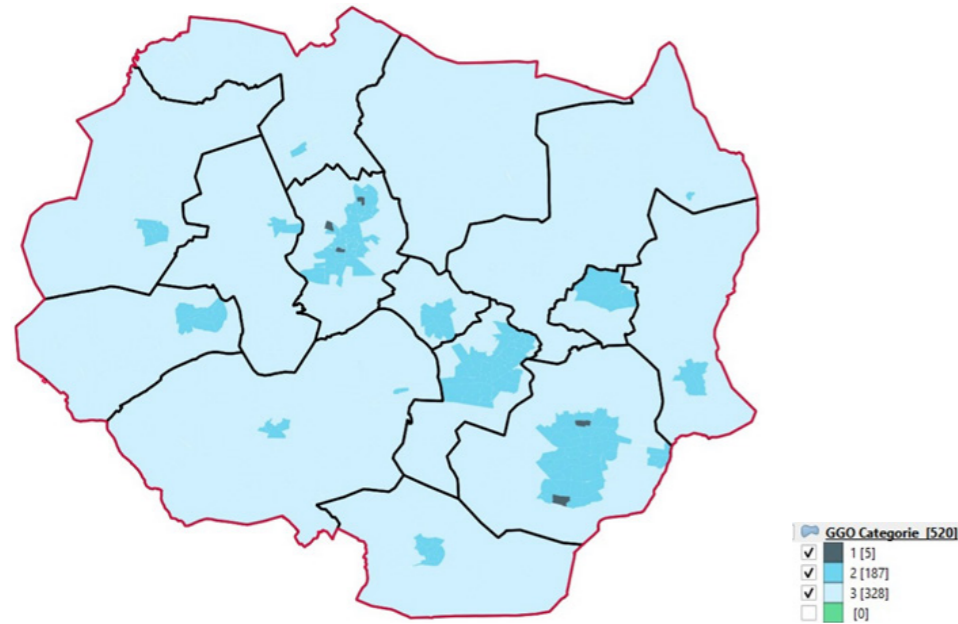
Categorie 1	<ul style="list-style-type: none"> • Oude binnensteden • Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen • Portiekwoningen • Woongebouwen hoger dan 20 meter	4 – 10 min Referentie 7 min
Categorie 2	<ul style="list-style-type: none"> • Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen	7 – 13 min Referentie 10 min
Categorie 3	<ul style="list-style-type: none"> • Verspreid liggende woningen • Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	12 – 18 min Referentie 15 min

Tabel 3 beoordelingskader gebiedsgerichte opkomsttijden

⁸Dit dekkingsplan is gebaseerd op de 'handreiking landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen'

⁹Een gebied wordt bepaald aan de hand van de CBS buurten

In onderstaande afbeelding is te zien hoe de verdeling van buurten in categorieën is in Twente.

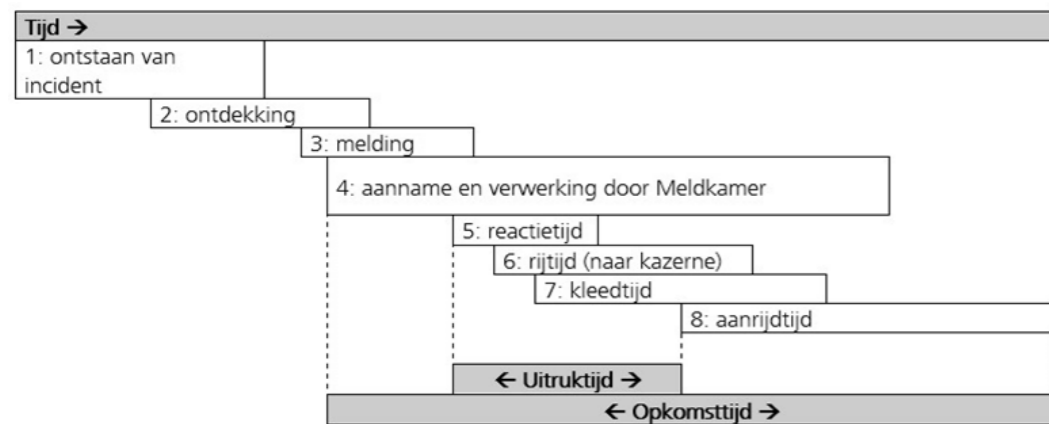
Figuur 1 verdeling buurten gebiedsgerichte systematiek in Twente

Opkomsttijd

Onder opkomsttijd verstaan we de tijd tussen de melding van een incident bij de meldkamer en het moment dat de gealarmeerde eenheid van de brandweer ter plaatse is.

De opkomsttijd is bestaat uit drie elementen:

- Verwerkingstijd: dit is de tijd tussen de melding van het incident in de meldkamer en het alarmeren van de brandweereenheid.
- Uitruktijd: dit betreft de tijd tussen het alarmeren van de brandweer door de meldkamer en het moment dat de brandweereenheid de kazerne verlaat op weg naar het incident.
- Rijtijd: onder rijtijd wordt de tijd verstaan die nodig is om van de kazerne naar het incident te gaan. Dit is afhankelijk van verkeersdrukke, verkeersveiligheid, ligging kazerne t.o.v. het incident en goede informatievoorziening over infrastructuur.

Normen en richtlijnen in Twente

Opkomsttijden geven een indicatie voor de prestaties van de brandweezorg. Wettelijk gezien gelden er alleen normen voor de 1e TS ter plaatse bij brandmeldingen met prioriteit 'spoed' (en in een aantal gevallen voor ondersteunende eenheden). Dit is slechts een beperkte weergave van de prestaties van Brandweer Twente. Om deze reden heeft Brandweer Twente ervoor gekozen om voor andere typen incidenten en voertuigen ook opkomsttijden vast te leggen. Deze opkomsttijden zijn niet wettelijk voorgeschreven maar zijn te beschouwen als een professionele norm.

TYPE INCIDENT	WETTELIJKE EIS/INSPANNINGSVERPLICHTING	UITRUKGARANTIE*
Brand/Alarm	Wettelijke eis	Categorie 1: 4-10 minuten Categorie 2: 7-13 minuten Categorie 3: 12-18 minuten
Hulpverlening	Inspanningsverplichting	Overeenkomstig brand/alarm
Leefmilieu	Inspanningsverplichting	15 minuten heel Twente
Natuurbrand beheersing	Inspanningsverplichting	15 minuten heel Twente
Duiken	Inspanningsverplichting	30 minuten heel Twente
Ondersteunende voertuigen	Wettelijk/ Inspanningsverplichting ¹⁰	
- Redvoertuig bij grootschalig optreden	Bestuurlijk vastgelegd ¹¹	30 minuten heel Twente
- Hulpverlenings voertuig		30 minuten heel Twente
- Tankwagen		30 minuten heel Twente

Tabel 4 normen en richtlijnen prestaties brandweezorg Twente

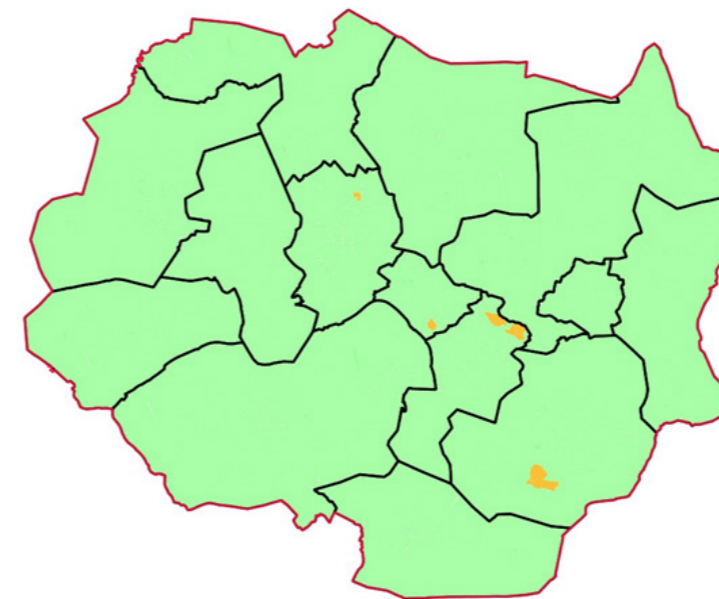
*geldt alleen voor PRIO 1 incidenten

¹⁰Wettelijk (gelijk aan norm basiseenheid) wanneer ondersteuningseenheid is gekoppeld aan een object

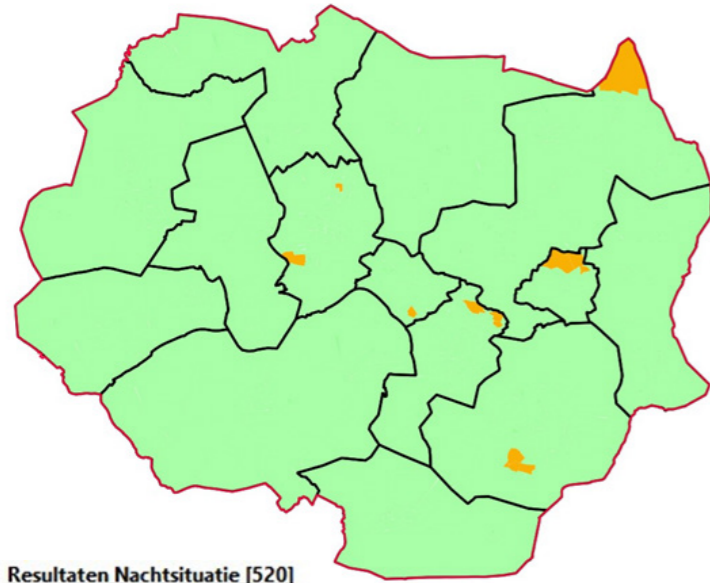
¹¹Zoals vastgesteld in 'memo voortgang risicogerichte brandweezorg' en vastgesteld in AB van 8 mei 2017

Wettelijke eis (opkomsttijd 1e TS)

Hieronder is te zien in hoeveel gebieden wij als brandweer op tijd aanwezig kunnen zijn op basis van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Hierbij is onderscheid gemaakt in de resultaten die behaald worden in de dagsituatie en resultaten die behaald kunnen worden in de nachtsituatie.

Figuur 2 resultaten gebiedsgerichte opkomsttijden dagsituatie

Resultaten Nachtsituatie [520]
 Goed [507]
 Voldoende [13]

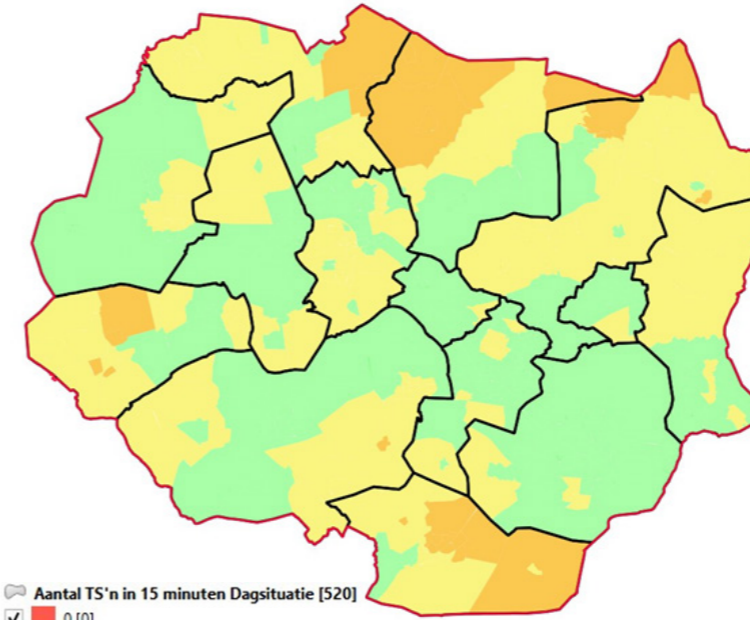
Figuur 3 resultaten gebiedsgerichte opkomsttijden nachtsituatie

Slagkracht

Gebiedsgerichte opkomsttijden gaat over de snelheid waarmee de brandweer met een eerste eenheid bij een incident ter plaatse kan zijn. Alleen focus op snelheid doet echter geen recht aan de repressieve dekking van de brandweer. Daarom moet er voor een zorgvuldig en genuanceerd beeld van de repressieve dekking ook aandacht gegeven worden aan andere factoren. Zo moet er in het dekkingsplan ook verplicht aandacht zijn voor slagkracht. Dit gaat over de beschikbaarheid van voldoende eenheden. In Twente wordt gemiddeld bij 20% van de incidenten meer dan 1 TS gealarmeerd. Slagkracht gaat over het vermogen om bij opschaling snel meerdere eenheden (tot een maximum van drie tankautospuitten) ter plaatse te krijgen. Hier zijn geen wettelijke normen voor vastgelegd, wel moet het worden opgenomen in het dekkingsplan.

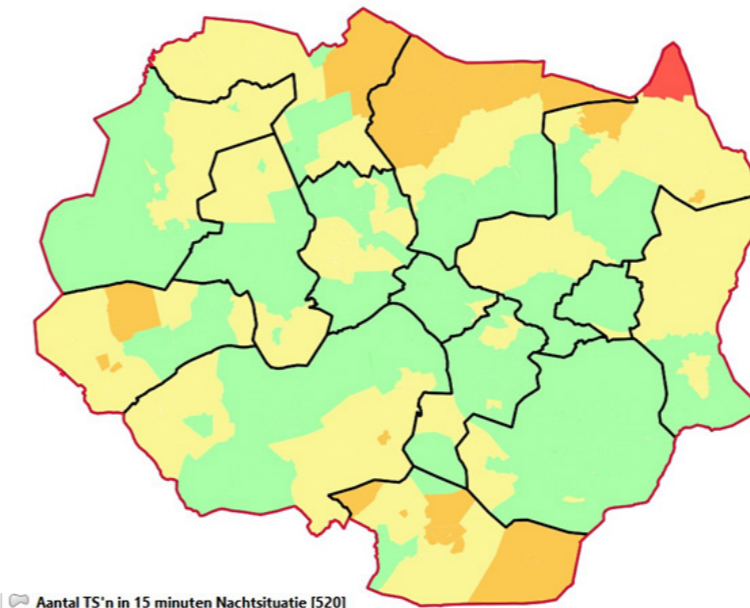
Hieronder is te zien hoeveel TS-en in een gebied binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn in het geval van een incident. Dit maakt zichtbaar wat het belang van het netwerk van 29 kazernes is. Het netwerk speelt een essentiële rol in de slagkracht van onze organisatie. Kijkend naar het overzicht is het haalbaar om in de helft van alle gebieden binnen 15 minuten drie TS-en aanwezig te hebben. Dit laat tegelijkertijd zien dat het voor de andere helft van de gebieden niet lukt om binnen 15 minuten drie TS-en aanwezig te hebben. Wat verder opvalt is dat er voor één gebied het in de nachtsituatie niet mogelijk is om binnen 15 minuten een enkele TS aanwezig te hebben. Dit gebied ligt op de grens met Duitsland en hier komt de internationale samenwerking terug. Nordhorn is bezig met de bouw van een nieuwe kazerne die vlak bij de grens staat. De verwachting is dan ook dat dit een positief effect zal hebben op de opkomsttijd in de grensgebieden.

Slagkracht aantal TS'en 15 minuten dag situatie

Aantal TS'n in 15 minuten Dagsituatie [520]
 0 [0]
 1 [31]
 2 [196]
 3 [293]

Figuur 4 slagkracht aantal TS-en 15 minuten dagsituatie

Aantal TS'n in 15 minuten Nachtsituatie [520]
 0 [1]
 1 [31]
 2 [192]
 3 [296]

Figuur 5 slagkracht aantal TS-en 15 minuten nachtsituatie

6. UITDAGINGEN EN AANDACHTSGEBIEDEN

In de voorgaande hoofdstukken staat beschreven hoe de brandweezorg georganiseerd is en welke dekking en prestaties er verwacht kan worden van Brandweer Twente. Geconcludeerd kan worden dat de brandweezorg momenteel is ingericht op een manier passend bij de risico's in Twente. In de toekomst willen we zorgen dat dit zo blijft. Er zijn echter een aantal ontwikkelingen gaande die van invloed (kunnen) zijn op de manier waarop Brandweer Twente is georganiseerd en wijzigingen ten gevolg kan hebben. Hieronder staan de uitdagingen beschreven waar wij ons op moeten en gaan richten de komende tijd. Daarnaast zijn er ook een aantal gebieden waarbij het gezien een aantal factoren extra aandacht behoeven.

6.1 UITDAGINGEN

Paraatheid

Het blijven garanderen van de paraatheid in Twente is en blijft de komende jaren een aandachtspunt. Er zijn hierbij verschillende manieren waarop we dit proberen te borgen:

- Zorgen dat er voldoende vrijwilligers zijn én dat deze vrijwilligers goed opgeleid en geoefend zijn en blijven. Hierbij werken we met de vrijwilligersagenda waarbij we ons richten op verschillende aspecten (werving & opleiding, vrijwilliger van de toekomst, binden & verbinden en een goede relatie met de hoofdwerkgevers).
- Het vergt daarnaast een inspanning om de paraatheid in heel Twente goed in beeld te krijgen. Hierbij moeten hulpmiddelen als de slimme pagers en een dashboard paraatheid verder worden uitgewerkt. Door deze maatregelen krijgen we beter inzicht en kan er beter gestuurd worden op paraatheid.
- De komende tijd willen we verder kijken naar opties om de beroepsbezettingen in Twente waar mogelijk te flexibiliseren en Twents te benutten.

Vrijwilligheid en taakdifferentiatie

Wanneer er, in het kader van de Europese regelgeving, onderscheid gemaakt gaat worden tussen vrijwilligers en beroepsbrandweerm medewerkers heeft dit effect op de manier waarop de brandweezorg is ingericht. Hoe dit er precies uitgaat zien moet nog verder worden uitgewerkt. Wel is de verwachting dat consignatie voor vrijwilligers geen optie meer is en dat kazernering een beroepsvorm zal worden, dus niet meer mogelijk is met vrijwilligers. Het is zoeken naar manier om dit in Twente zo vorm te geven dat de kwaliteit van de brandweezorg geborgd blijft.

Kennis over nieuwe risico's

Door ontwikkelingen als de energietransitie en klimaatverandering krijgen wij als brandweer te maken met nieuwe soorten incidenten. Dit brengt ook nieuwe risico's met zich mee. De gevolgen hiervan voor ons brandweerwerk zijn niet altijd goed te overzien. Het is dus van belang dat er meer kennis en inzicht komt. De komende jaren gaan we investeren in het vergroten van de kennis en deskundigheid over deze nieuwe risico's.

Meldkamer

Per 2022 wordt de meldkamer verplaatst van Twente naar Apeldoorn. De overgang vraagt van ons de nodige aandacht op verschillende gebieden, zoals de zorg voor ons meldkamerpersoneel, de governance van de meldkamer, de borging van onze crisisorganisatie bij de meldkamer en het ontsluiten van relevante data. Het is van belang om te zorgen dat de verplaatsing technisch en organisatorisch geen gevolgen heeft voor de kwaliteit van de brandweezorg in Twente.

Informatievoorziening

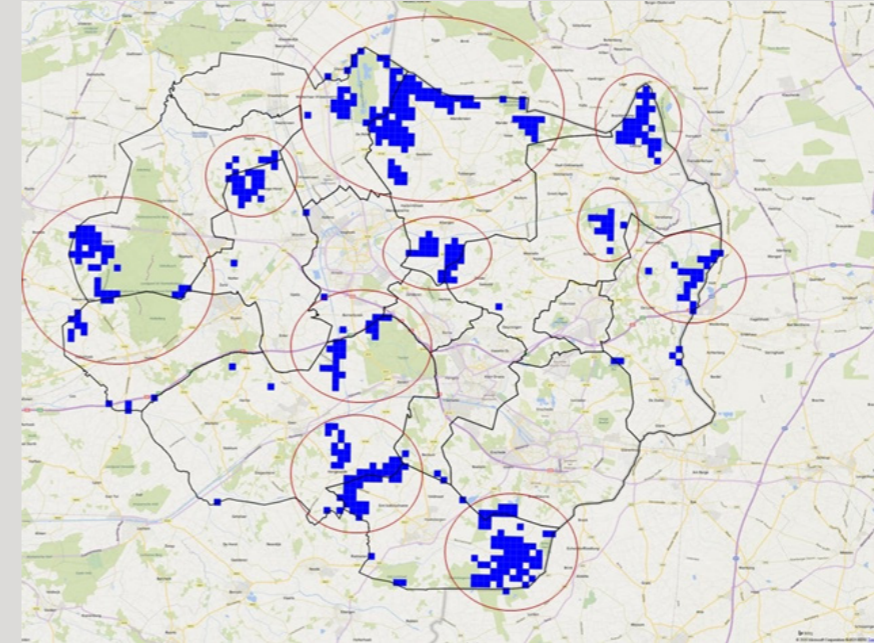
Er is steeds meer informatie beschikbaar. Deze informatie is waardevol voor ons als organisatie en kan op verschillende manieren bijdragen aan de kwaliteit van de brandweezorg. Om dit op een goede manier te doen is het van belang dat de informatievoorziening wordt verbeterd. Om bijvoorbeeld trends te kunnen ontdekken maar ook om te zorgen dat de informatie op een slimme manier bij de operationele eenheden terecht komt. We werken toe naar een continu actueel veiligheidsbeeld van Twente op basis van relevante data. Het gaat hierbij om data op gebied van brand, inzetbaarheid personeel bij gelijktijdige incidenten, preventieve maatregelen, het (verwachte) weer, evenementen in de regio, de verkeerssituatie of andere oorzaken van onveiligheid.

6.2 AANDACHTSGEBIEDEN

In het brandweerrisicoprofiel is er gekeken naar welke gebieden in Twente extra aandacht behoeven met het oog op opkomsttijden die relatief lang zijn (langer dan 13 minuten). Hierbij is gekeken naar drie aspecten:

- De gemiddelde opkomsttijd in een gebied
- De incidenthistorie van een gebied
- Het brandrisico van een gebied.

In het onderstaande overzicht is duidelijk om welke gebieden het gaat (in het brandweerrisicoprofiel worden deze gebieden nader geduid). Bij deze gebieden heeft nut om een aanvullende, integrale analyse te doen van de brandveiligheid. Op basis hiervan kijken we welke maatregelen er kunnen worden genomen om het risico in deze gebieden te verkleinen.

Figuur 6 Aandachtsgebieden

7. VERANTWOORDING

In de eerdere hoofdstukken hebben we aangegeven hoe onze brandweezorg is ingericht en welke prestaties verwacht mogen worden. Deze prestaties in de vorm van gerealiseerde opkomsttijden worden conform artikel 3.2.3 van het besluit veiligheidsregio's 'sluitend' geregistreerd. Dit dekkingsplan gaat anders dan het voorgaande dekkingsplan uit van gebiedsgerichte opkomsttijden. Er zal dan ook in eerste aanleg gebiedsgericht worden gerapporteerd. Daarnaast blijft het mogelijk om indien nodig op basis van objectgebonden systematiek en uitgangspunten te rapporteren¹². Brandweer Twente heeft ervoor gekozen om naast de wettelijk verplichte opkomsttijden ook voor andere typen incidenten en voertuigen opkomsttijden vast te leggen en te registreren. Deze opkomsttijden zijn een professionele norm. Ook deze opkomsttijden zullen worden verantwoord in de rapportages.

Momenteel worden de prestaties (per gemeente en op Twentse schaal) gerapporteerd en besproken in de reguliere individuele gesprekken met de burgemeesters. Hierin wordt niet alleen verantwoord wat is vastgelegd in het dekkingsplan maar ook wat er gebeurt ten aanzien van brandpreventie (voorlichting, advies en toezicht). Het geactualiseerde dekkingsplan biedt een goede gelegenheid om de komende periode nog eens nader te kijken naar wat wij als Brandweer Twente rapporteren en verantwoorden en op welke manier. Welke informatie geeft een goed beeld van onze brandweezorg en de bijbehorende prestaties en in welke vorm presenteren we deze informatie?

Voor het monitoren, verantwoorden en informeren over onze prestaties hanteren we drie doelgroepen:

Brandweer

Voor het dagelijks monitoren van onze paraatheid en operationele prestatie hanteren we een paraatheids-dashboard. Dit dashboard bevat altijd per kazerne de actuele gegevens over: het aantal alarmeringen per type voertuig, het aantal uitrukken, reden van niet uitrukken, het aantal incidenten per meldingsclassificatie, de uitruktijden, de opkomsttijden, gegevens over het invullen van de slimme vragenlijst en GCO (georganiseerde collegiale ondersteuning). Dit wordt vanuit het Informatie Operationeel Centrum (IOC) aangeleverd en onder andere gevoed met data vanuit het meldkamersysteem en onze bedrijfsvoering. Hiermee wordt door kazernecoördinatoren en teamleiders gestuurd op de brandweezorg.

Burger

Op dit moment worden burgers bij incidenten via operationele voorlichting geïnformeerd over incidenten. Daarnaast geven wij publieksinformatie via het jaarverslag en bij specifieke vragen. In de komende periode willen we werken aan meer real-time informatie over opkomsttijden en incidenten via onze website

Bestuur

Voor het bestuur willen we komende periode de huidige rapportage door ontwikkelen naar een altijd actueel beeld van de brandweezorgprestatie in de gemeente. De basis daarvan wordt gevormd door de incidenten die hebben plaatsgevonden en de mate waarin de opkomsttijd daarbij heeft voldaan aan de normen zoals beschreven in tabel 4. Andere elementen in de rapportage zijn de bemensing van de kazerne(s), de paraatheid van kazernes (in de vorm van inzetbaarheid en uitruktijd), het type incidenten, het type en aantal van de ingezette eenheden, reddingen en/of slachtoffers en eventuele bijzonderheden of knelpunten. Daarbij kan brandweer Twente naar wens specifieke verantwoording aanleveren ten behoeve van gemeenteraad.

In het dekkingsplan hebben we ook de ontwikkelingen en uitdagingen beschreven waar wij mee te maken hebben de komende tijd. Deze zouden kunnen leiden tot een wijziging van onze brandweerorganisatie. Dit dekkingsplan is daarmee ook geen statisch geheel maar dynamisch en wordt aangepast als de situatie daar om vraagt.

¹²Dit gebeurt op basis van enkele uitgangspunten uit het oude dekkingsplan (m.b.t. gemotiveerd afwijken)

DAADKRACHTIG DESKUNDIG BEHULPZAAM

BRANDWEER TWENTE

POSTBUS 383, 7500 AJ ENSCHEDE
BRANDWEERTWENTE.NL